

2022. január 13.
Magyar Máltai Lovagok Szövetsége
Budapest

Szent János lovagjainak hazai története: új kérdések, új válaszok

Dr. habil. Hunyadi Zsolt
Szegedi Tudományegyetem
Történeti Intézet

IP-2019-04-5513

Development and Heritage of the Military
Orders in Croatia (milOrd) 2020-2023

A közelmúlt kutatásai és *in statu nascendi*

- Ribi András. „Propter multitudinem hospitem: a fehérvári keresztes (johannita) konvent mint ispotály a középkorban. *Fons* 22:1 (2015): 71–89.
- Ribi András. „Karrier, tisztségek, létszám A fehérvári keresztes konvent személyi összetétele (1390–1450)” In *Micae mediaevales VI.: Fiatal történészek dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról*, Budapest, 2017, 197–211.
- Ribi András. „A várnagy és a püspök - fehérvári johannita preceptorok karrierje a 15. század második felében”. In *A X. Medievisztikai Konferencia előadásai*, Középkortörténeti tanulmányok 10. Szeged, 2018, 95–115.
- Ribi András. „»filia ordinis crucigerorum de Alba« A soproni keresztes preceptorium a középkor végén (A kispreceptorok adattárával)”. *Soproni Szemle* 72 (2018): 286–96.
- Ribi András. „Miért működött két országos hatáskörű hiteleshely Fehérváron?” *Turul* 91:3 (2018): 81–95.
- Ribi András. „A fehérvári káptalan és keresztes konvent országos hatáskörű hiteleshelyi eljárásai a gyakorlatban”. *Századok* 153:2 (2019): 313–37.
- Hunyadi Zsolt. „A johanniták Magyarországon a 12. század közepétől a konstanzi zsinatig”. *Máltai Tanulmányok. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tudományos Folyóirata* 1:1–2 (2019): 11–124.
- Hunyadi, Zsolt. *Keresztesek, lovagrendek: Válogatott Tanulmányok*. Szeged, 2019.
- Ribi András. „A magyarországi rendtartomány története a konstanzi zsinattól a középkor végéig, különös tekintettel a fehérvári konventre”. *Máltai Tanulmányok. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tudományos Folyóirata* 1:1–2 (2019): 125–171.
- Ribi András. „Johanniták vagy keresztesek? A fehérvári konvent tagjai a középkor végén”. In *Fiatal történészek dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról*, Micae Mediaevales 8. Budapest, 2019, 67–86.
- Ribi András. *A fehérvári keresztes konvent története: Preceptorium, hiteleshely, ispotály a késő középkorban (1390–1543)*. Székesfehérvár, 2021.

Megjelenés alatt...

Hunyadi Zsolt–Ribi András. *The Knights Hospitaller in Medieval Hungary*. The House of Árpád Programme. Budapest, 2022.

Hunyadi, Zsolt. „Eufrozina királyné, a dinasztia és a johanniták: egy újragondolt kontextus.” Pécs, 2022.

Hunyadi, Zsolt. „Konvent, generális káptalan, perjelségek: a johannita „hálózat” a középkorban.” *Aetas* 37:2 (2022)

Az első évtizedek

Eufrozina királyné adománya (1193/előtt?) – III. Béla megerősítése

– korábbi szakirodalom – hagyományos narratíva (száműzetés, Konstantinápoly, Jeruzsálem, Székesfehérvár)

– Hunyadi 2010 → kritika (Polock-i Eufrozina) → 1157–1186

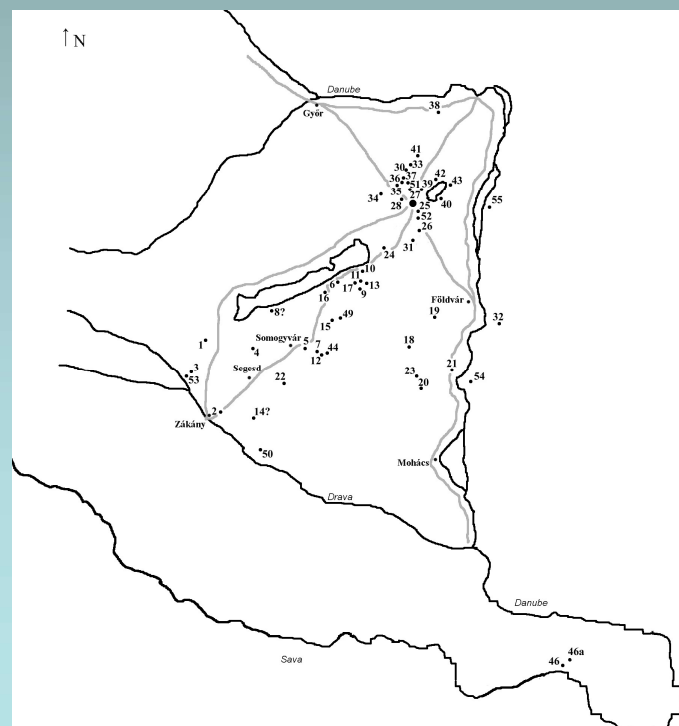
– Zsoldos 2016 → 1162–1172

– Zsoldos 2019 → 1157–1162

– Hunyadi 2019/2022 → 1176 körül

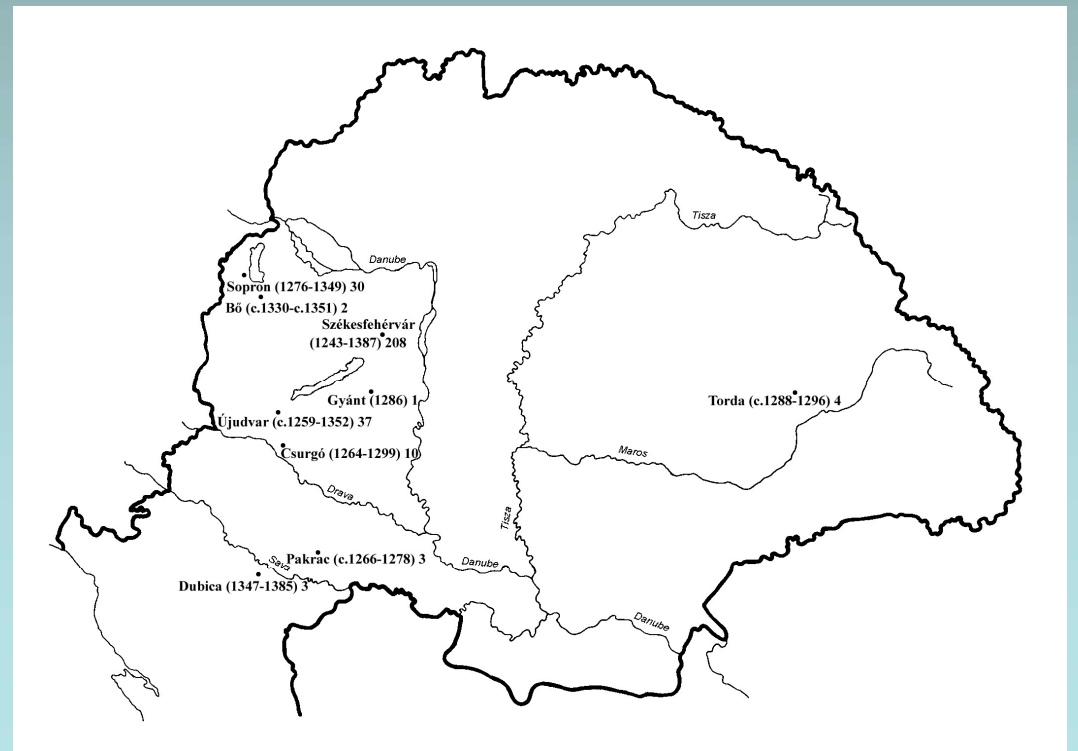
– Eufrozina/Erzsébet sorsa

– Fehérvári kutatások

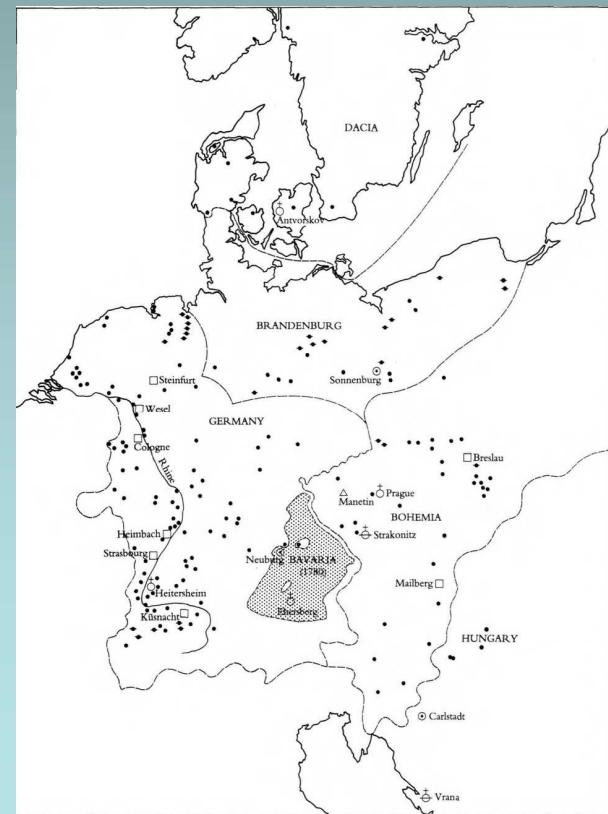
Hiteleshelyi tevékenység

- Nyelvismeret, szokásjog
- magyar/regionális tevékenység?
- 9 johannita konvent hiteleshelyként
- Székesfehérvár: országos hatáskör

Johanniták vagy keresztések?

- fogalmi problémák: a *crucifer*-kérdés
- központosított rend: Nagymester – Konvent – generális káptalan –
Nyelv/nagyperjelség – tartomány/perjelség – preceptoriumok
- rendi adók (*responsio* etc.)csatornáí
- a Ribí-hipotézis: leválás a rodoszi központról
- tartományi előljárók és preceptorok kinevezése

A nyelvek és perjelségei

Provence	St. Gilles és Toulouse perjelségei
Francia	Francia, Aquitánia, Champagne perjelségei
Auvergne	Auvergne perjelsége
Alemania	Alemania, Bohemia, Dacia (Skandinávia), (Magyar–Szlavón) perjelségek
Anglia	Anglia (Skócia és Wales) és Írország perjelségei
Aragónia	Navarra és Katalónia perjelségei, valamint Amposta
Kasztília	Kasztília–Leon és Portugália perjelségei
Itália	Lombardia, Velence, Pisa, Róma, Capua, Barletta, Messina, Magyar–Szlavón/Vránai perjelségek

1330–1365 *Lingua Italie* – de! 1358-ban közös *procurator Alamaniával* és *Bohemiával*

1373 vita a magyar–szlavón perjelség hovatartozásáról (megállapodás, rotáció:
Itália/Provence)

1374–1386 *Lingua Italie*

1389–1400 *Lingua Alamanie* (szkizma! Avignon vs. Nápoly)

1401–1438 *Lingua Italie*

1427 vita a magyar–szlavón perjelség hovatartozásáról (megállapodás, rotáció)

1437–1445 hiány

1446 *Lingua Italie*

1447–1459 *Lingua Alamanie*

1460–1466 *Lingua Italie*

1466 vita a magyar–szlavón perjelség hovatartozásáról (*Italia/Alamania*)

1467–1471 *Lingua Alamanie* (*Alamania, Bohemia*)

1472–1504 *Lingua Italie*

és a közeljövő...

Régészeti kutatások Horvátországban (2020-2023)

